

Metodinė medžiaga

*Pagrindinio ugdymo tautinių mažumų gimtųjų kalbų
programai įgyvendinti*

Skaitymo ir rašymo gebėjimų diagnostinio vertinimo pavyzdžiai lenkų kalbos 6-7 klasės pamokose

Parengė:

Vilniaus J. I. Kraševskio gimnazijos
lenkų kalbos mokytoja metodininkė Vanda Andrušanec,

Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazijos
lenkų kalbos mokytoja ekspertė Lilija Kutyš,

Vilniaus J. I. Kraševskio gimnazijos
lenkų kalbos vyresnioji mokytoja Joana Szczygłowska

Konsultavo ir siūlymus teikė:
Ugdymo plėtotės centro metodininkė
Danuta Szejnicka

2016 m.

Tikslas

Testas skirtas patikrinti ir įvertinti 6 klasių mokinių skaitymo, teksto supratimo ir rašymo lygį. Tai pagalba mokytojui, kaip vertinti mokinių darbus, nustatyti jų trūkumus, padėti mokiniams įveikti kilusius sunkumus ir pasiekti geresnių rezultatų.

Pasiekimai iš Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų

Tikrinami ir vertinami mokinių gebėjimai suprasti grožinius ir negrožinius tekstus, daryti teksto visumą apibendrinančias išvadas: remiantis tiesiogiais pasakymais dalykais ir potekste, nurodyti teksto temą, problemą, formuluoti pagrindinę mintį. Nustatomas mokinių gebėjimas interpretuoti skaitomus tekstus, taikyti pagrindines rašybos ir skyrybos taisykles, aiškiai, tiksliai, glaustai formuluoti mintis.

Santrauka

Testą sudaro meninio ir dalykinio stiliaus tekstai. Tekstai yra nežinomi mokiniams, kelia aktualią požiūrio į gyvūnus problemą. Klausimai yra diferencijuoti, sukurti taip, kad atitiktų tris lygmenis (patenkinamą, pagrindinį ir aukštesnįjį) ir tikrintų mokinių praktinius gebėjimus, išsiugdytus remiantis gautomis žiniomis. Uždaviniai po kiekvieno teksto sudėlioti nuo lengvesnių iki sunkesnių. Tai suteikia galimybę ir silpnesniam mokiniui patirti sėkmę. Testu tikrinama ne tik žinių taikymas ir teksto supratimas, bet ir aukštesnieji mąstymo gebėjimai. Taip darbas su tekstu patikrina, kaip mokinys visais aspektais suvokia tekstą, įvertina mokinio gebėjimus analizuoti ir interpretuoti.

Užduočių ir testo taškų paskirstymas pagal pasiekimų lygius

	Pasiekimų lygis		
	Patenkinamas	Pagrindinis	Aukštesnysis
Užduočių nr.	1, 2, 5, 8, 10, 11*, 12, 13*, 14, 16	3, 4, 6, 7, 13**, 15*,	9, 11**, 15**, 17
Testo taškų paskirstymas taškais	13	9	7
Testo taškų paskirstymas proc.	42 proc.	29 proc.	29 proc.

11* iš dalies teisingai atlikta užduotis – 1 taškas, 11** visiškai teisingai atlikta užduotis – 2 taškai;

13* iš dalies teisingai atlikta užduotis – 0,5–1 taškas, 13** visiškai teisingai atlikta užduotis – 3

taškai; 15* iš dalies teisingai atlikta užduotis – 1(+0,5) taškai, 15** visiškai teisingai atlikta užduotis – 3 taškai.

TEKST I

Brodząc po ciepłej, bagnistej wodzie sadzawki i rozchylając ostrożnie trawy, zobaczyłem malutkie, na pół żywe szczenię. Psiaczek uwikłany w kołtun moczarski¹ nie mógł się wygramolić na brzeg. Schwyciłem go w ręce, wysuplałem z pnączy² „zarazy” i wyszedłem na brzeg.

Psiaczek drżał z zimna, a zapewne i ze strachu niczym liść osiki, jego tłustym, baryłkowanym ciałem wstrząsały ustawiczne dreszcze. Skomlił prosząco, słabiutko.

Zrobiło mi się żal szczeniaka. Wstrząsnął mną rodzaj śmierci, na jaki został skazany, i sposób w jaki się zdołał uratować. (...) Postanowiłem zaopiekować się topielcem, jakkolwiek zdawałem sobie sprawę, że będę musiał przekonać wysokie instancje naszej rodziny o konieczności wprowadzenia w dom nowej istoty. Zdjąłem z ramion swoją kapotkę, owinąłem nią pieska i ruszyłem do domu.

Powrót do gajówki³ trwał krócej niż marsz w tamtą stronę. Wsunąłem się do sieni jak winowajca i stanąłem w progu, nie wiedząc, co robić. Na domiar nieszczęścia nikt nie zauważył mojego przybycia. Zaambarasowany⁴ poprawiłem trzymane w ręku zawiniątko i oto stała się rzecz nieprzewidziana: psiak zapisał. Matka podniosła głowę i zaczęła rozmowę utyskującym tonem:

- No, coś ty tam znowu przydzwigał?
- Pieska - odpowiedziałem z pokorą.
- Przecież mamy już jednego! Nie wystarczy?
- Ale on jest bardzo mały i topił się, i w ogóle...
- Pokaż no tego małego pieska! – wtrącił się ojciec.

W jego głosie usłyszałem wyraźną nutkę zainteresowania. Wyciągnąłem psiaczka, a ojciec wziął go do ręki, obejrzał sierść, łapki, pyszczek.

- Będiesz go chował? – zapytał.
- Chciałbym. – wyszeptąłem zapłoniony.
- Ho, ho, mój kochany... Czy to nie za dużo? I gołębie, i wiewiórka, i wrona. Znajdziesz to czas na wszystko? Puść go na ziemię, zobaczymy co to za ananas!

Postawiłem psiaczka na podłodze. Skoro tylko dotknął łapkami ziemi, natychmiast znalazł się przy nim Puciek, pies ojca. Dopóki szczeniak skwierczał w dłoniach, stary rezydent obserwował go z daleka z dość nawet obojętną miną. Teraz pokonał starcze rozleniwienie i nadbiegł, usztywniwszy bojowo nogi.

- Spokój, Puciek! – poskromił ojciec zazdrośnika.

Puciek zmiękł i obwąchał rywala, wachlując powoli wiechę swojego ogona. Uznawszy go widocznie za niezbyt groźnego, pełen wyniosłości odszedł do swego kąta. Leżał jak dawniej, zerkając tylko na malca od czasu do czasu...

W ten sposób uratowana przeze mnie psina stała się członkiem naszej rodziny.

Na podstawie opowiadania „Zagraj” [w:] T. Goździkiewicz „O koniach, psach i kotach”

¹ kołtun moczarski – splątane, skłębiony trawy na bagnie

² pnącze - światłolubne rośliny o długich, wiotkich pędach wymagających podpór, oplatające podporę (np. powój) lub przyczepiające się do niej za pomocą wąsów, korzeni czepnych albo kolców

³ gajówka - budynek, w którym mieszka gajowy (pracownik nadleśnictwa)

⁴ zaambarasowany - przestarz. zmartwiony, zaniepokojony, zakłopotany

ZADANIA DO TEKSTU I

1. Przeczytaj uważnie tekst i nadaj mu tytuł.

_____

(1 punkt)

2. Określ narratora tekstu, zaznaczając właściwą odpowiedź, a na jej uzasadnienie wypisz odpowiedni cytat:

- A. narrator występuje w 3 osobie l. poj.
- B. narrator występuje w 1 osobie l. poj.
- C. narrator występuje w 1 osobie l. mn.

Cytat _____

(2 punkty)

3. Z 1. akapitu tekstu wypisz 2 synonimy, których używa narrator na określenie psa.

a. _____

b. _____

(1 punkt)

4. „Drżał z zimna i ze strachu niczym liść osiki” to:

- A. epitet
- B. metafora
- C. porównanie

(1 punkt)

5. Gdzie mieszkał chłopiec?

- A. w mieście
- B. w lesie
- C. na wyspie
- D. w gajówce

(1 punkt)

6. Uporządkuj punkty planu, wpisując do rubryk odpowiednie litery.

- A. Członek rodziny.
- B. Powrót do gajówki
- C. Nad sadzawką.
- D. Rozmowa z rodzicami.
- E. Spotkanie dwóch psów.
- F. Topielec

--	--	--	--	--	--

(3 punkty)

7. Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Napisz TAK, jeśli informacja jest prawdziwa, lub NIE – jeśli jest fałszywa.

1.	Narratorem jest dziewczynka, bo dziewczynki są bardziej wrażliwe i rozczulają się nad szczeniaczkami.	
2.	Narrator jest pewny, że rodzina z chęcią przyjmie do domu pieska.	
3.	Mama jest zmęczona tym, że dziecko często przynosi do domu różne zwierzęta.	
4.	Ojciec rzeczowo podszedł do pomysłu swego dziecka o zaopiekowaniu się szczeniakiem.	

(2 punkty)

8. W jaki sposób stary pies przyjął nowego mieszkańca domu? Podkreśl dwa odpowiednie czasowniki.

skomlał, warczał, szczekał, nadbiegł, obwąchał, skakał

(1 punkt)

9. Znajdź w pierwszych trzech akapitach tekstu związki wyrazowe, które wyrażają podane treści, wypisz je.

A. Uwolniony z trawy, która owija ciało.

_____

B. Przeraził sposób pozbycia się kogoś.

_____

B. Popiskiwał cichutko.

_____

(3 punkty)

10. Zaznacz dwa określenia, które, Twoim zdaniem, pasują do chłopca:

A. opiekuńczy

B. obojętny

C. wrażliwy

D. egoista

(2 punkty)

11. Co przeżywał chłopiec, gdy znalazł szczeniaka w sadzawce. Podaj dwa przykłady opisu przeżyć chłopca.

1. _____
2. _____

(2 punkty)

Suma uzyskanych punktów za zadania do tekstu I:

TEKST II

Pierwsze kroki w nowym domu

- Jak przywozimy nowego psa lub kota do domu, to najlepiej, żeby wszyscy domownicy byli obecni, aby od razu mogli poznać zwierzątko. W przypadku psów, pierwszy kontakt powinien się odbywać na terenie neutralnym (przed blokiem, na łące itp.) w przypadku kotów w pomieszczeniu zamkniętym, ale nie ciasnym!
- Niech zwierzę samodzielnie podchodzi do każdej osoby, zalecane jest nagradzanie zwierzęcia jakimś smakołykiem lub pochwałą głosową. Dopiero jak pies pozna wszystkie osoby, można z nim wejść do domu.
- W domu należy zwierzęciu pokazać, gdzie leżą miski (miska z wodą, u kota miska z jedzeniem).
- Psy nie powinny mieć misek z jedzeniem leżących cały dzień, powinny mieć pokarm wydawany w konkretnych godzinach. Należy pokazać legowisko i dać zwierzęciu czas, aby się oswoiło z mieszkaniem i poznało wszystkie zakamarki.
- Jeśli pies ma nie wchodzić na kanapę (łóżko), należy tego przestrzegać od pierwszych chwil w nowym domu. Należy mu pokazać, że to miejsce nie jest dla niego poprzez zachęcenie go do zejścia i pochwalenie za tę czynność.
- W pierwszych kilku dniach nie należy bezwzględnie domagać się kontaktu z psem, nie zmuszać go do głaskania, jeśli pies sam nie wyrazi takiej ochoty. Należy dać psu czas, aby stopniowo się przyzwyczajał do kontaktu i do fizycznej bliskości nowych opiekunów.

Na podstawie poradnika Krakowskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami

[dostęp 2016-02-08] <http://www.schronisko.krakow.pl/>

ZADANIA DO TEKSTU II

12. Wypisz z tekstu, gdzie ma się odbyć pierwsze spotkanie domowników z:

- A. nowym psem _____
- B. nowym kotem _____

(2 punkty)

13. Wypisz z tekstu trzy kroki, w jaki sposób uczy się psa nie wchodzenia na kanapę?

A. _____

B. _____

C. _____

(3 punkty)

14. Dlaczego nie można domagać się na siłę kontaktu z nowym psem, jeżeli on nie ma na to ochoty? Wypisz zdanie z tekstu uzasadniające odpowiedź.

_____

_____

(1 punkt)

15. Podaj dwie przyczyny, po co został napisany poradnik „Pierwsze kroki w domu”?

A. _____

B. _____

(3 punkty)

16. Słownik języka polskiego podaje następujące znaczenia słowa „teren”. Zaznacz, w jakim znaczeniu użyto tego słowa w związku wyrazowym „na terenie neutralnym”?

A. część powierzchni ziemi wraz z jej rzeźbą i pokryciem

B. miejsce występowania, odbywania się czegoś; obszar, okolica

C. pole działania, dziedzina

D. widownia jakichś zdarzeń; arena

(1 punkt)

17. Co łączy te dwa teksty. Podając dwa przykłady uwzględnij treść, temat, bohaterów itp.

A. _____

B. _____

(3 punkty)

Suma uzyskanych punktów za zadania do tekstu II:

Suma ogółem uzyskanych punktów:

Rašymo užduotis

W części „Zadania pisemne” proponujemy do wyboru trzy różnego typu zadania: przemówienie, opowiadanie i rozprawkę. Nauczyciel, uwzględniając poziom uczniów, może zaproponować temat do wyboru lub podać konkretne zadanie do opracowania.

Zadanie 1.

„Kto jest okrutny w stosunku do zwierząt
ten nie może być dobrym człowiekiem ”

A. Schopenhauer

Człowiek od lat wykorzystuje zwierzęta do swoich celów, a skala, na jaką to robi, jest coraz większa i przerażająca. Artykuł 1 ustawy o prawach zwierząt głosi: „Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę”. Twierdzenie, że zwierzęta nie są rzeczami, oznacza, że potrafią one czuć i cierpieć. Mimo, że nie mówią ludzkim głosem, nie mogą się skarżyć, bronić ani walczyć o swoje prawa, ból boli je tak samo, jak i nas i tak samo jak i my pragną żyć w godnych warunkach.

Napisz tekst **przemówienia** na temat obrony zwierząt. Podaj **propozycje działań** na rzecz ochrony ich praw (np. organizowanie różnorodnych akcji). Pamiętaj, że przemówienie jest skierowane do słuchaczy. Nie zapomnij więc o **zwrocie do adresata**; zastosuj rzeczowe, przekonujące słuchaczy **argumenty**.

Forma gatunkowa: przemówienie.

Temat: Zwierzętom również należy się szacunek!

Odbiorca: młodzież szkolna

Cel – prezentacja swoich poglądów na temat obrony praw zwierząt, propozycja konkretnych przedsięwzięć w kwestii ich ochrony i przekonanie słuchaczy do działania.

Zadanie2.

Źródło: <https://sites.google.com/site/chcemypsa/home/pierwsze-zakupy/niezbedne-czynnosci/opieka-nad-psem--pozytywne-aspekty>
<http://www.galopuje.pl/konie.porozumiewanie-sie-czlowiek-i-kon.11578.html>

Każdy z nas szuka w swoim życiu bratniej duszy. Naszymi przyjaciółmi nie muszą być tylko ludzie, mogą być nimi również zwierzęta.
Napisz **opowiadanie z elementami opisu** zwierzęcia oraz z użyciem **dialogu**, którego bohaterami będą człowiek i zwierzę. Możesz przedstawić wymyśloną sytuację lub przygodę, która przytrafiła Ci się naprawdę.

FORMA: opowiadanie z elementami opisu zwierzęcia oraz dialogiem.

TEMAT: Tak zaczęła się przyjaźń...

CEL: ukazanie relacji między człowiekiem a zwierzęciem.

Zadanie 3.

Ryszard Marek Groński

Schronisko

(fragment)

Schronisko jest ubogie. Przez baraku deski
Wieje wiatr i rozrzuca na posłaniach słomę.
W boksach siedzą samotne, osowiałe pieski,
Tęsknią za nieraz nigdy nie widzianym domem.

Marzenia

Tak jak kości -

Pies w zakątku zagrzebie...

I tylko słycać skowyt poprzez nocną ciszę:

- Kto z tej psiej przechowalni weźmie mnie do siebie?

Różne są opinie na temat psów adoptowanych⁵ ze schroniska - jedni twierdzą, że takie psiaki zawsze są cudownymi, wiernymi towarzyszami, a drudzy wręcz przeciwnie uważają, że z takimi psami przyszłych właścicieli czekają same kłopoty. Jak jest naprawdę?

Napisz rozprawkę, w której **rozważysz problem**, czy warto adoptować psa ze schroniska. Podaj **3 argumenty** oraz **przytocz przykłady** z literatury, filmu i życia.

FORMA: rozprawka

TEMAT: Czy warto adoptować psa ze schroniska?

CEL: rozważenie zagadnienia podanego w temacie poprzez podanie argumentów za lub przeciw.

---

⁵adoptować – 1. «uznać wobec prawa cudze dziecko za własne; 2. zaopiekować się

Priedas Nr. 1: skaitymo užduoties vertinimo lentelė

KARTA ODPOWIEDZI DO TESTU ORAZ PUNKTACJA

Nr. zad.	Przewidywane poprawne odpowiedzi	Punkty	Opis oceny odpowiedzi ucznia
1.	Np. <i>Mój nowy przyjaciel; nieszczęśliwy piesek; przygoda nad sadzawką</i>	1	1punkt za każdą poprawną odpowiedź.
2.	B np. <i>zobaczyłem, zrobiło mi się żal, postanowiłem, zdjęłem, postawiłem</i>	2	1 punkt za poprawne zaznaczenie właściwej odpowiedzi. 1 punkt za poprawny cytat.
3.	szczenię, psiaczek	1	Po 0,5 punktu za każdy poprawny synonim
4.	C	1	1 punkt za zaznaczenie właściwej odpowiedzi. Jeżeli uczeń zaznaczył więcej niż jedną odpowiedź, otrzymuje 0 punktów.
5.	D	1	1 punkt za zaznaczenie właściwej odpowiedzi. Jeżeli uczeń zaznaczył więcej niż jedną odpowiedź, otrzymuje 0 punktów.
6.	C, F, B, D, E, A	3	Po 0,5 punktu za każdy punkt planu
7.	1. nie, 2. nie, 3. tak, 4. tak	2	0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź
8.	nadbiegł, obwąchał	1	Po 0,5 punktu za każdy właściwie podkreślony wyraz. Jeżeli uczeń zaznaczył więcej niż dwie odpowiedzi, otrzymuje 0 punktów.
9.	A. wysuplałem z pnączy „zarazy”; B. Wstrząsnął mną rodzaj śmierci; C. skomlił prosząco, słabiutko;	3	Po 1 punkcie za każdy właściwy cytat
10.	A, C	2	Po 1 punkcie za zaznaczenie właściwej odpowiedzi. Jeżeli uczeń zaznaczył więcej niż dwie odpowiedzi, otrzymuje 0 punktów.
11.	Np. Było mu jego żal./ Przerażony był, jak ludzie obeszli się z pieskiem./ Nie wie, jak przyjmą nowa istotę w domu./ (lub każda inna logiczna wypowiedź)	2	po 1 punkcie za każdą właściwą wypowiedź
12.	A. <i>na terenie neutralnym;</i>	2	1punkt za każdą poprawną odpowiedź

	<i>B. w pomieszczeniu zamkniętym, ale nie ciasnym;</i>		
13.	<i>A. należy tego przestrzegać od pierwszych chwil w nowym domu; B. należy mu pokazać, że to miejsce nie jest dla niego poprzez zachęcenie go do zejścia; C. pochwalenie za tę czynność;</i>	3	1 punkt za każdy poprawnie wypisany cytat
14.	<i>Należy dać psu czas, aby stopniowo się przyzwyczajał do kontaktu i do fizycznej bliskości nowych opiekunów.</i>	1	1 punkt za poprawnie wypisany cytat.
15.	Np.: po to, by pouczyć człowieka, jak ma opiekować się psem lub kotem; po to, by rodzina wiedziała, jak ma przyjąć nowego członka i czego od niego żądać; po to, by gospodarz wiedział, jak ma nauczyć zwierzaka porządku; (lub każda inna logiczna odpowiedź)	3	1 punkt za każdą poprawną wypowiedź. 1punkt za poprawność językową.
16.	B	1	1 punkt za zaznaczenie właściwej odpowiedzi. Jeżeli uczeń zaznaczył więcej niż jedną odpowiedź, otrzymuje 0 punktów.
17.	Np. oba teksty są o zwierzętach; oba mówią, jak ludzie pomagają zwierzętom; opowiadają o pierwszym spotkaniu zwierzaka z rodziną; (lub każda inna logiczna odpowiedź)	3	1 punkt za każdą poprawną wypowiedź. 1 punkt za poprawność językową.
Ogółem		32	

Surinktų taškų suma ir pažymiai

Lygiai	Taškų skaičius	Pažymys
Aukštesnysis	32–30	10
	30–27	9
Pagrindinis	26–24	8
	23–20	7
	19–17	6
Žemesnysis	16–13	5
	12–10	4
Nepatenkinamas	9–6	3
	5–4	2
	3–0	1

KRYTERIA OCENY WYPRACOWANIA

**I. OCENA TREŚCI WYPRACOWANIA
(5 punktów)**

Aspekty		Normy ocen	Punkty
Zrozumienie polecenia oraz tematu	AUKŠTESNYŠIS	Właściwe zrozumienie polecenia oraz wyczerpujące omówienie wszystkich wyróżnionych w poleceniu elementów treści, umiejętne ich wykorzystanie w wypracowaniu; trafne sformułowanie głównej myśli, logiczne jej uzasadnienie; umotywowane odwołanie się do różnych przykładów. realizowanie wyznaczonych celów; uwzględnienie adresata wypowiedzi (w rozprawce, przemówieniu – bezosobowość, oficjalność; w opowiadaniu - uwzględnienie narratora). Jasno wyrażona i uzasadniona postawa wobec omawianych zagadnień; konsekwencja w wyrażaniu własnych poglądów.	5-4
	PAGRINDINIS	Właściwe zrozumienie polecenia, omówienie wyróżnionych w poleceniu elementów treści i wystarczająco za pomocą kolejnych stwierdzeń. Stwierdzenia jednak nie zawsze są odpowiednio uargumentowane i poparte odpowiednimi przykładami. Nieodpowiedni wstęp i /lub zakończenie. Niezbyt umiejętne łączenie różnych operacji myślowych.	2-3
	ŽEMESNYŠIS	Niewyczerpujące rozwinięcie tematu; ogólne zrozumienie polecenia, omówienie tylko niektórych wyróżnionych w poleceniu elementów treści; częściowe zrealizowanie wyznaczonych celów; niekonsekwentne uwzględnienie adresata wypowiedzi; często nietrafne odwołanie się do przykładów. Ogólnikowo wyrażona własna postawa wobec omawianych zagadnień, częściowy brak konsekwencji.	1
	NEPATENKINAMAS	Wypracowanie znacznie odbiega od polecenia; nie spełnia założonych celów. W wypracowaniu brak myśli przewodniej. Wypowiedź chaotyczna, pozbawiona logiki. Brak własnych poglądów.	0

II. OCENA FORMY I SPÓJNOŚCI WYPRACOWANIA

(10 punktów)

Aspekty	Normy ocen	Punkty	
Cechy gatunkowe tekstu	Rozprawka		
	AUKŠTESNYŠIS	Jasno sformułowana teza, w analizie problemu – trafnie dobrane przykłady, argumenty oraz możliwe kontrargumenty. Podsumowanie nawiązuje do tezy i zawiera logiczne wnioski, wynikające z analizy. Umiejętne łączenie rozumowania z elementami opisu lub opowiadania w funkcji przykładów (argumentów). Obiektywność sądów.	5-4
	PAGRINDINIS	Sformułowana teza, w analizie problemu – niezbyt trafnie podane przykłady, argumenty. Brak kontrargumentów. Podsumowanie nawiązuje do tezy, ale nie zawiera logicznych wniosków, wynikające z analizy.	3-2
	ŽEMESNYŠIS	Niezbyt trafne podanie przykładów, argumentów. Podsumowanie częściowo odbiega od tezy. Brak elementów opisu.	1
	NEPAT.	Brak tezy i logicznej analizy problemu.	0
	Przemówienie		
	AUKŠTESNYŠIS	Jasno sformułowane poglądy, trafnie dobrane przykłady, argumenty oraz możliwe kontrargumenty. Wypowiedź uwzględnia wszystkie elementy przemówienia (uwzględnienie odbiorcy, zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, użycie form grzecznościowych). Sprawne wyrażenie własnego stosunku do obiektu wypowiedzi.	5-4
PAGRINDINIS	Możliwy brak jednego elementu przemówienia (np. zwrotu grzecznościowego). Niezbyt trafne podanie przykładów, argumentów.	3-2	

	ŽEMESNYŠIS	Możliwy jest brak dwóch, trzech dobranych elementów. Nietrafne podanie przykładów lub argumentów. Podsumowanie częściowo odbiega od tezy	1
	NEPAT.	Brak poglądów i logicznej ich analizy Niezachowana forma wypowiedzi, wymagana w przemówieniach. Brak argumentów.	0
		Opowiadanie	
	AUKŠTESNYŠIS	Wypowiedź uwzględnia wszystkie elementy opowiadania (wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akcja, narrator, opis, dialog), wydarzenia następują po sobie w pewnej kolejności czasowej i pozostają do siebie w stosunku przyczynowo - skutkowym; podtrzymanie rozbudzone akcją zainteresowanie z zachowaniem ich następstwa, chronologii i z uwzględnieniem związków zachodzących między nimi.	5-4
	PAGRINDINIS	Możliwy brak jednego elementu opowiadania. Utrudnienia z podtrzymaniem zainteresowania.	2-3
	ŽEMESNYŠIS	Możliwy jest brak jednego dwóch dobranych elementów (np. dialogu). Usterki w zachowaniu kolejności czasowej, utrudnienia z podtrzymaniem zainteresowania. Przewaga opisu nad wydarzeniem.	1
	NEPAT.	Brak elementów opowiadania.	0
Struktura tekstu.	AUKŠTESNYŠIS	Trójdzielna kompozycja (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowanie właściwych proporcji między częściami pracy. Logiczne i konsekwentne wyodrębnianie akapitów. Tekst jednolity, spójny semantycznie i gramatycznie. Wypowiedź zwięzła i logiczna. Zharmonizowanie stylu wypowiedzi z treścią i formą pracy. Różnorodność konstrukcji składniowych, bogate słownictwo.	5-4

PAGRINDINIS	Nieliczne usterki, nienaruszające ogólnej koncepcji kompozycyjnej. Nielogiczne wyodrębnianie akapitów. Tekst jednolity, nieliczne elementy nieścisłości w rozumowaniu. Nieodpowiedni styl. Przewaga leksyki potocznej. Dużo nieuzasadnionych powtórzeń.	3-2
ŽEMESNYŠIS	Zakłócenia spójności tekstu, które w pewnym stopniu utrudniają jego odbiór. Akapity układają się w dość logiczny ciąg, ale mają usterki w strukturze wewnętrznej.	1
NEPAT.	Brak koncepcji kompozycyjnej. Brak podziału na akapity. Tekst niespójny i /lub nielogiczny. Nieumiejętność wyznaczania granicy zdań.	0

III. OCENA POPRAWNOŚCI JĘZYKOWEJ (5 punktów)

	Normy ocen	Punkty
AUKŠTESNYŠIS	Pisze poprawnie: odpowiednio stosuje zasady gramatyczne, ortograficzne, interpunkcyjne. Dopuszcza się jeden lub dwa przypadkowe błędy	5
	W większości przypadków stosuje zasady gramatyczne, ortograficzne, interpunkcyjne, ale popełnia jeden, dwa przypadkowe błędy i kilka notorycznych (1-2 typy.) słownikowe, stylistyczne, ortograficzne, interpunkcyjne, gramatyczne.	4
PAGRINDINIS	Popełnia przypadkowe i kilka notorycznych (3 – 4 typy) błędów gramatycznych, ortograficznych, interpunkcyjnych, stylistycznych	3
	Popełnia przypadkowe i kilka notorycznych (5 – 7 typów) błędów gramatycznych, ortograficznych, interpunkcyjnych, stylistycznych	2
ŽEMESNYŠIS	Popełnia wiele błędów gramatycznych, ortograficznych, interpunkcyjnych, stylistycznych, ale tekst jest zrozumiały i czytelny.	1
NEPATENKINAMAS	Z powodu dużej ilości gramatycznych i interpunkcyjnych błędów tekst trudny do odczytania i zrozumienia.	0

Lygiai	Taškų skaičius	Pažymys
Aukštesnysis	20-19	10
	18-17	9
Pagrindinis	16-15	8
	14-13	7
	12-10	6
Žemesnysis	9-7	5
	6-5	4
Nepatenkinamas	4-3	3
	2-0	2